

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/53/2025
Identifikačné číslo spisu: 1114010971
Dátum vydania rozhodnutia: 21.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1114010971.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA, na neverejnom zasadnutí konanom 21. januára 2026 v Bratislave, v trestnej veci obvineného L.. L. B. pre trestný čin úverového podvodu vo forme účasti ako pomocník podľa § 10 ods. 1 písm. c), § 250a ods. 1, ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 o dovolaní menovaného podanom proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 8T/67/2014, z 11. októbra 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/93/2023, z 25. júla 2024

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného L.. L. B. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 8T/67/2014, z 11. októbra 2022, bol obvinený L.. L. B. uznaný za vinného zo spáchania trestného činu úverového podvodu ako pomocník podľa § 10 ods. 1 písm. c), § 250a ods. 1, ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

„po predchádzajúcej vzájomnej dohode obvinený N. K. (medzičasom právoplatne odsúdený) dňa 21.11.2005 požiadal v Z. na ulici Š. Č.. XX v pobočke T. Z. M., a. s., o poskytnutie hypotekárneho úveru vo výške 2.000.000,- Sk za účelom kúpy rodinného domu s príľahlým pozemkom súpisné číslo XXX v katastrálnom území obce K. T., okres G., zapísaný na LV XXXX Správy katastra v G., v hodnote 4.768.766,68,- Sk a deklarujúc svoje príjmy k žiadosti priložil falšované potvrdenie zamestnávateľa o priemernej výške mesačného platu žiadateľa o hypotekárny úver z 21.11.2005, podľa ktorého bol zamestnaný v spoločnosti O. O. D., B. B. XX, G., s priemerným mesačným príjmom za posledný polrok vo výške 29.546,- Sk, ktoré mal vystaviť konateľ spoločnosti O. O. a na podklade toho s ním ako dlžníkom 02.12.2005 uzatvorila poškodená T. Z. M., a. s., ako veriteľ, zmluvu o hypotekárnom úvere číslo XXX/XXXX/XXHU, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 2.000.000,- Sk a v rovnaký deň T. Z. M., a. s., uzatvorila zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam: rodinný dom s príľahlým pozemkom súpisné číslo XXX v katastrálnom území obce K. T., okres G., zapísaný na LV XXXX Správy katastra v G., v hodnote 4.768.766,68,- Sk, pričom ako záložca bola uvedená údajná vlastníčka označenej nehnuteľnosti B. T. B., rod. N., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpená svojím synom L. L. B., ktorý svoje oprávnenie zastupovať vlastníčku preukazoval notársky overeným splnomocnením zo 17.08.2004 a to napriek tomu, že B. T. B. zomrela XX.XX.XXXX, čím splnomocnenie zaniklo, pričom obvinený N. K. úver poskytnutý na účet číslo XXXXXXXXXXX/XXXX vo O. Ú. Z., a. s., čerpal 19.12.2005, avšak tento riadne a včas nesplácal, pričom poškodená banka nemohla realizovať svoje záložné právo s ohľadom na fakt, že rozhodnutím Okresného súdu v Trnave spisovej značky 17C/49/2011-47 zo 14.07.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 26.08.2011, bolo vyslovené, že na vyššie špecifikovanej nehnuteľnosti záložné právo T. Z. M., a. s., neviazne, čím poškodenej T. Z. M., a. s., spôsobili škodu v celkovej výške najmenej 52.189,26 eur.“

Za to bol obvinenému L. L. B. uložený podľa § 250a ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov s použitím § 40 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov a podľa § 58 ods. 1 písm. a), § 59 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov mu súd výkon uloženého trestu podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na podklade odvolania obvineného rozhodol uznesením, sp. zn. 4To/93/2023, z 25. júla 2024 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného L. L. B.Á. zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený L. L. B. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Mariana Ševčíka, CSc. dovolanie s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku [vo veci rozhodol nepríslušný súd], § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku [súd rozhodol v nezákonnom zložení] § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu], § 371 ods. 1 písm. e) [vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania], § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom] a § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený v dovolaní koncipoval svoje argumenty pomerne rozsiahlo, pričom v podstate namietal: „[§ 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku] Právny záver OČTK a súdov, že obžalovaný B. nakladal s nehnuteľnosťou protiprávne na základe už neplatného plnomocnenstva sa odvíja od veľmi zjednodušeného a nesprávneho výkladu príslušného ustanovenia OZ. Je evidentne v rozpore s platným hmotnoprávnym predpisom - ust. § 33b ods. 1 až ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb. - OZ. Toto ustanovenie určuje, za akých okolností plnomocnenstvo zaniká, za akých okolností plnomocnenstvo trvá, aj keď splnomocniteľ zomrel, a za akých okolností musí splnomocnenec konať aj keď plnomocnenstvo už zaniklo. Ide tu v zásade vždy o otázky občianskoprávne a nie trestnoprávne. Ďalej, obhajoba poukazuje aj na ust. § 15a STZ, ktoré vylučuje trestnosť konania obžalovaného B. Obhajoba tu poukazuje na to, že pri uzatváraní záložnej zmluvy dňa 02.12.2005, obžalovaný B. konal iba v rámci platného právneho poriadku a to podľa ust. § 33b ods. 2, ods. 6 OZ. Na túto skutočnosť obhajoba viacnásobne poukázala a náležite vo svojich podaniach takýto postup aj zdôvodnila. OČTK aj konajúce súdy zostali k tejto právnej argumentácii obhajoby úplne rezistentné. Ich právny záver, že obžalovaný B. konal na základe už neplatného plnomocnenstva je založený na odignorovaní vyššie uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka a preto je protiprávny. Obžalovanému B. nemožno uprieť právo, aby pri prevedení právneho úkonu postupoval v zmysle platných hmotnoprávných ustanovení zákona a ani trestný súd mu nesmie iba na základe svojej ľubovôle takéto zákonom priznané možnosti použitia plnomocnenstva oklieštiť. Ide tu o nesprávny výklad zákona súdom v neprospech obžalovaného.

OČTK nepostupovali v prípravnom konaní v súlade s ust. § 197 ods. 1 písm. a), písm. d) TP. Ak pri vyšetrovaní skutku došlo k podozreniu, že obžalovaný B. pri podpise záložnej zmluvy utajil, resp. neoznámil dôležitú skutočnosť - t. j. že splnomocniteľka medzičasom zomrela, potom nemali OČTK vzniesť nezmyselné a protiprávne obvinenie, ale postupovať podľa ust. § 214 ods. 1 TP, lebo neoznámenie dôležitej skutočnosti nie je trestný čin, ale priestupok podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona č.

372/1990 Zb. o priestupkoch. Aj tu by však správny orgán musel preukázať úmysel podľa § 4 ods. 2 priestupkového zákona. Vec mala byť vyšetrovatelkou, resp. prokurátorkou odstúpená príslušnému orgánu na prešetrenie a trestné stíhanie malo byť zastavené.

OČTK pri náležite starostlivom a odbornom objasňovaní skutku kladenému obžalovanému B. za vinu, predsa museli vedieť, že skutok podľa ust. § 250a ods. 1, ods. 4 STZ nie je možné obžalovanému B. zákonným spôsobom dokázať. OČTK sa teda rozhodli, že uvedený skutok stačí obžalovanému 'prišit' nesprávnou aplikáciou zákona a prekrúcaním, resp. ignorovaním dôkazov a to v neprospech obžalovaného. Vo veci tu teda došlo ku vzneseniu falošného obvinenia. Prokuratúra pri správnom vyhodnotení dôkaznej situácie bola povinná postupovať podľa ust § 215 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d) TP - t. j. zastaviť trestné stíhanie voči obžalovanému B., čo neučinila. / vid'. judikatúra R64/1965/

Obhajoba však poukazuje na to, že prokuratúra ani na poslednom HP vo veci dňa 11.10.2022 nezmenila právnu kvalifikáciu skutku tak, ako ho uviedla v obžalobe /§ 250a ods. 1, ods. 4 § 9 STZ/. Zmenu právnej kvalifikácie skutku na HP obhajobe však neavizoval ani súd a preto obhajoba poukazuje na ust. § 234 ods. 2 TP, že týmto postupom prokuratúra, tak i konajúci súd zásadným spôsobom znemožnil obžalovanému B. jeho účinnú obhajobu. /vid'. komentár k §/ Obhajoba sa o zmene právnej kvalifikácie skutku dozvedela až z rozsudku !! Správna právna kvalifikácia skutku obžalovaného má pritom význam i pri skúmaní vecnej príslušnosti súdu - dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. a) TP, keďže skutok obžalovaného B. evidentne nie je trestným činom. Obhajoba má za to, že ak by prokuratúra postupovala objektívne, odborne a zákonne, mala postupovať buď podľa ust. § 239 ods. 1 TP, alebo na HP podľa § 239 ods. 2 TP, teda učiniť tu späťvzatie obžaloby a skutok dostatočne, objektívne a hlavne zákonne došetriť, resp. celkom od obžaloby odstúpiť tak, ako to požadovala obhajoba.

[§ 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] Obhajoba má dôvodné podozrenie, že uznesenie odvolacieho súdu vo veci zamietnutia odvolania obžalovaného B., teda písomné vyhotovenie tohto uznesenia, z vyššie uvedeného dôvodu nebolo vypracované sudcom zasadačím v senáte, ale pravdepodobne na prokuratúre. K takémuto presvedčeniu vedie obhajobu evidentná súčinnosť súdu a prokuratúry, t. j. narušenie princípov nezávislosti a nestrannosti súdu a taktiež samotná forma, obsah, právne formulácie, argumentácie a závery tam uvedené. Aj vyjadrovacie a syntaxové postupy tohto písomného vyhotovenia sú úplne identické s podanou obžalobou. Ak by sa takéto podozrenie potvrdilo, ten, kto vypracoval toto písomné vyhotovenie daného uznesenia evidentne spáchal trestný čin zasahovania do nezávislosti súdu. Obhajoba upozorňuje, že toto nie je stihomam, tu sú jasné indicie.

Obhajca, ani obžalovaný B. neboli pripustený k rečiam - záverečná reč nebola umožnená. /vid'. zvukový záznam/ To len podčiarkuje teatrálny charakter VZ. O celej veci bolo rozhodnuté už vopred - teda pred konaním VZ a to na základe vzájomnej spolupráce a dohody medzi prokuratúrou a odvolacím súdom. Preto, takto odpojednávané VZ vo veci odvolania podaného obžalovaným B., nespĺnilo úlohu riadneho opravného prostriedku v trestnom konaní.

Odvolací Krajský súd v Bratislave pojednávajúci v nezákonnom zložení bol voči obžalovanému B. ešte zaujatejší ako samosudca Mgr. Michal Valent v konaní na prvom stupni. Svojím postupom iba potvrdil účelovosť trestného konania voči obžalovanému B., keď nerešpektoval ust. § 256 ods. 3, ods. 4 TP a pripustil účasť osoby špekulanta s pohľadávkou zo zlyhaných úverov - t. j. M. s.r.o. ako poškodenej osoby, hoci táto osoba si môže evidentne uplatniť svoj nárok na náhradu škody pred príslušným orgánom a voči skutočnému páchatel'ovi skutku N. K.. Právo na náhradu škody si tu tak uplatňuje osoba, ktorej toto právo zrejme nepatrí, nakoľko pôvodný vlastník pohľadávky - oznamovateľ T. Z. M., a. s. tu zanikol.

[§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] Obhajoba však poukazuje na to, že prokuratúra ani na poslednom HP vo veci dňa 11.10.2022 nezmenila právnu kvalifikáciu skutku tak, ako ho uviedla v obžalobe /§ 250a ods. 1, ods. 4 § 9 STZ/. Zmenu právnej kvalifikácie skutku na HP obhajobe však neavizoval ani súd a preto obhajoba poukazuje na ust. § 234 ods. 2 TP, že týmto postupom prokuratúra, tak i konajúci súd zásadným spôsobom znemožnil obžalovanému B. jeho účinnú obhajobu. /vid'. komentár k §/ Obhajoba sa o zmene právnej kvalifikácie skutku dozvedela až z rozsudku!

Vyššie uvedený postup súdov narušuje princíp rovnosti strán obžaloby a obhajoby v konaní. Ak má obhajoba slabšie procesné postavenie ako obžaloba, evidentne to vedie k markantnému obmedzeniu práva na obhajobu a práva na spravodlivý súdny proces.

V dôsledku takéhoto pochybenia /súčinnosti súdu s prokuratúrou/ sa v trestnom konaní nenapĺňa akuzačný princíp tak, ako to upravuje TP. Naopak, postup v konaní vo veci obžalovaného B. sa nápadne

ponáša na inkvičičný princíp, kde obhajoba a obžalovaný sú na svojich právach oklieštení, resp. sú takýchto práv na obhajobu a nezávislý súd celkom pozbavení. /§ 2 ods. 12, ods. 15 TP/ Touto vadou evidentne trpí i trestné konanie voči obžalovanému B., kde on preukazuje svoju nevinu a nie obžaloba jeho vinu. Obžalovaný B. sa bráni nespochybniteľnými právnymi argumentmi, na tieto však prokuratúra, poťažmo súd, nereflektujú a útočia na obžalovaného pochybnými a protiprávnymi tvrdeniami, ktoré len sťažka možno považovať za legitímnu právnú argumentáciu. Napríklad, senát odvolacieho Krajského súdu v Bratislave tvrdí, že; 'poskytnutie zabezpečenia úveru je podmienkou jeho poskytnutia', čo je v zmysle vyššie uvedenej právnej analýzy obhajoby úplný právny nezmysel.

Odsúdenie obžalovaného B. sa tak zakladá na právnom omyle, do ktorého uviedla prvostupňový aj odvolací súd obžaloba - teda prokuratúra.

Pri takomto postupe súdov a prokuratúry možno hocikoho označiť za páchatel'a hocijakého trestného činu a odsúdiť ho. Takýto postup súdov nemá nič spoločného s právnym štátom. Ide tu o ľubovôľu, ignorovanie a prekrúcanie zákona a o spravodlivosť slepú a hluchú k akýmkoľvek argumentom obhajoby, postavenú na princípoch ohýbania práva a prezumpcie viny.

Obhajoba na VZ fakticky ani nebola pripustená k reči. Obžalovaný B. stihol iba poznamenať, že v odôvodnení rozsudku zo dňa 11.10.2022 /sp. zn. 8T/67/2014/ sa uvádza, že nemal právo použiť plnomocenstvo matky na uzavretie záložnej zmluvy, nakoľko plnomocenstvo už zaniklo podľa § 33b ods. 1 OZ - teda zaniklo smrťou splnomocnenca. Obžalovaný B. poukázal na to, že splnomocnencom je on - a evidentne žije /viď. zápisnica z VZ a zvukový záznam/. Toto jasne preukazuje, že celé trestné konanie voči obžalovanému B. bolo založené na inkvičičnom princípe a nie na akuzačnom tak, ako to predpokladá Trestný poriadok.

[§ 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku] Vznesená obžaloba je v celom rozsahu protiprávna, neodborná a zmatečná. Je zrejmé, že v prípravnom konaní voči obvinenému / obžalovanému B. tu zo strany dozorujúcej prokurátorky došlo ku zlyhaniu dozoru prokurátora /§ 250 ods. 1, ods. 2 TP/, resp. až ku aktívnemu svojvoľnému a protiprávnemu konaniu prokuratúry pri vyšetrovaní a právnom posúdení skutku.

Prokurátorka sa pri právnom posúdení skutku neriadila zákonom /TZ, OZ a priestupkový zákon/, ale iba svojím 'hlbokým osobným presvedčením', ktoré povýšila nad hmotnoprávne ustanovenia zákona. Ďalej sa evidentne riadila pokynmi oznamovateľa skutku - banky, jeho želaniami a prianiami a svojou osobnou sympatiou ku páchatel'ovi skutku K.

[§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku] Prvostupňový a odvolací súd nesprávne vyhodnotili občianskoprávnu otázku oprávnenia obžalovaného B. nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou a založiť predmetnú nehnuteľnosť na základe plnomocenstva zo dňa 16.08.2004 /vystaveného matkou obžalovaného B. - B. T. B./, keď došlo ku nesprávnemu záveru, že takto udelené plnomocenstvo už zaniklo a pri uzatváraní záložnej zmluvy dňa 02.12.2005 obžalovaný B. iba predstieral, že má právo s nehnuteľnosťou nakladať. Tým vraj uviedol pracovníčky banky do omylu.

OČTK, prvostupňový súd a ani odvolací súd sa náležite nezaoberali dokazovaním skutočnosti, či pracovníčky banky pri uzatváraní záložnej zmluvy vedeli, resp. vedieť museli, že splnomocniteľka, ktorá plnomocenstvo vystavila, medzičasom už zomrela. Obhajoba poukazuje na to, že je evidentné, že o tejto skutočnosti vedeli, a obžalovaný B. ich informoval za akých okolností koná v mene splnomocniteľky a pracovníčky banky vedome s týmto postupom súhlasili. Preto obžalovaný B. pri podpisovaní záložnej zmluvy banku do omylu neuviedol.

Obhajoba poukazuje na nedostatok nezávislosti a nestrannosti súdov v konaní.

Súd v konaní pri hodnotení dôkazov má sám nezávisle zhodnotiť dôkazy a dôkaznú situáciu, čo zanedbal /§ 2 ods. 12 TP/. Súd sa spoliehal na odbornosť a zákonnosť postupu prokuratúry, resp. posudzoval trestnú vec v akejsi súčinnosti, resp. na základe akejsi nepísanej dohody s orgánmi prokuratúry. Súd v konaní prihliadal výlučne na dôkazy a skutkové tvrdenia obžaloby v neprospech obžalovaného aj keď tieto mali právne charakter iba nezákonných domnienok /napr. že obžalovaný B. poskytol zabezpečenie úveru páchatel'ovi K. iba preto, aby mu pomohol tento úver získať, alebo, že obžalovaný B. konal na základe nepoužiteľného plnomocenstva, atď./.. Súd vôbec neprihliadal na dôkazy obhajoby svedčiace v prospech obžalovaného doslova ich vylúčil. Pritom, tieto dôkazy obhajoby majú oporu priamo v hmotnoprávných ustanoveniach zákona ...

Obhajoba požadovala v prípravnom konaní ale aj na HP vykonanie dôkazov a to: 1. vypracovanie psychologického profilu páchatel'a skutku K.

2. predloženie všetkých výpisov z bežného a úverového účtu K.

Dôvodom tejto požiadavky obhajoby bola potreba hlbšieho preskúmania osobnosti páchatel'a K. vrátane jeho sociálne - patologických sklonov, zistenie jeho pohnútok a motívu, keďže na prvý pohľad sa tu jednalo o človeka, ktorý pôsobil presvedčivo a korektné, čo dokladajú aj výpovede svedkov, a zistiť, či nebol riadený niekým z vnútra poškodenej banky. K tomuto malo slúžiť aj vypočutie ďalšieho svedka - L.. G.Č. z W., ktorý pre T. Z. a. s. pracoval a K. s ním aktívne komunikoval. Taktiež, vo veci mal byť vypočutý aj iný svedok J. N. z W., ktorý mohol vypovedať o skutočnosti, za akých okolností ho svojim konaním páchatel' N. K. pripravil o jeho dom v W..

[§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] Obhajoba poukazuje na to, že trestné právo za skutok považuje konkrétne konanie konkrétnej osoby nadanom mieste a v danom čase. V tomto smere OČTK a konajúce súdy náležite neodlíšili konanie páchatel'a skutku N. K. a obžalovaného L.. L. B.. Obžalovaný B. vôbec nebol spôsobilý svojim konaním dňa 02.12.2005 naplniť materiálne znaky trestného činu uvedeného v obžalobe podľa § 250a ods. 1 ods. 4 STZ /starý trestný zákon č. 140/1961 Zb./

Konanie obž. B. malo zásadne iný obsah, ako konanie páchatel'a skutku N. K.. Obžalovaný B. o úver nežiadal, nič k nemu nedokladoval. Podmienky pre poskytnutie úveru musí splniť a preukázať výhradne iba žiadateľ o úver - a nie iná osoba. Ak K. uviedol vo svojej žiadosti banke nepravdivé údaje - za toto nemožno viniť inú osobu - t. j. obžalovaného B..

Obhajoba tu poukazuje na skutočnosť, že tu celkom absentuje moment spoločného konania medzi páchatel'om skutku K. a obžalovaným B. a to preto, že páchatel' K. uzatváral v pobočke banky zmluvu o úvere a obžalovaný B. uzatváral následne záložnú zmluvu na zabezpečenie úveru, ktorý už bol K. bankou schválený a poskytnutý. To znamená, že obžalovaný B. vykonal úplne iný právny úkon a na právnom úkone, ktorý vykonal K. sa obžalovaný B. ničím nepodieľal. Preto obžaloba voči obžalovanému B. zo spáchania skutku spolupáchatel'stvom - § 9 STZ je nelogická a skutkovo aj právne neopodstatnená.

Pri správnej aplikácii hmotnoprávných ustanovení OZ týkajúcich sa akcesorickej povahy záložného práva by súd mal jasne dospieť k právnomu záveru, že obžalovaný B. nemohol tým, že zriadil zabezpečenie úveru už poskytnutého K. spôsobiť taký následok, že tento úver bol K. poskytnutý! Právna úvaha odvolacieho súdu uvedená v odôvodnení jeho uznesenia zo dňa 25.07.2024 o tom, že obžalovaný B. svojim konaním /podpísaním záložnej zmluvy/ 'poskytol rozhodujúcu pomoc páchatel'ovi a pomohol mu tak úver získať' je tu s ohľadom na akcesorickejšiu povahu záložného práva celkom protiprávna. To je vylúčené !! Ide tu doslovne o scestný právny záver - a o takto nespôsobilý právny záver sa opiera odsúdenie obžalovaného B.!! Obžalovaný B. žiadnu pomoc tým, že až následne - t. j. dodatočne zriadil zabezpečenie úveru už poskytnutého K. tomuto páchatel'ovi neposkytol. Naopak, obžalovaný B. sa stal sám takto obeťou trestného činu, ktorého páchatel'om bol K.. Tento si teda vylákal od obžalovaného B. /záložcu/ zabezpečenie pre jemu už poskytnutý úver.

Obhajoba poukazuje v tejto súvislosti dovolaciemu súdu na to, obžalovaný B. objektívne nemohol naplniť materiálnu stránku trestného činu podľa ust. § 250a ods. 1, ods. 4 STZ, nemohol ani spáchať takýto skutok vo forme spolupáchatel'stvá v zmysle ust. § 9 STZ, nakoľko to vylučuje iný obsah konania u páchatel'a K. a u obžalovaného B. /s čím sa stotožnil aj prvostupňový súd vo svojom rozsudku zo dňa 11. októbra 2022/ no obžalovaný B. nemohol skutok spáchať ani vo forme účasti - ako pomocník v zmysle ust. § 10 STZ nakoľko toto vylučuje skutočnosť, že záložné právo má akcesorickejšiu povahu, vzniká ako následok poskytnutia úveru. Predpokladom zriadenia zabezpečenia úveru /záložná zmluva/ je už existujúci - poskytnutý úver a tvrdenie uvedené v odôvodnení uznesenia odvolacieho Krajského súdu, ako aj súdu prvostupňového, že obžalovaný B. poskytol pomoc páchatel'ovi K. pri získaní úveru tým, že tento úver dodatočne zabezpečil je 'postavené na hlavu', je protiprávne a nelogické. Aj názor odvolacieho súdu tak, ako ho vyjadril predseda senátu JUDr. Kačáni, že: 'súd si myslí, že zhodenie zabezpečenia úveru je podmienkou jeho poskytnutia' je v tomto smere celkom protiprávne a neodborné, nakoľko vychádza z úplnej ignorácie akcesorickej povahy zabezpečovacích inštitútov. Opak je pravdou - je nezákonné, neprípustné a nemožné zriadiť zabezpečenie pre ešte neexistujúcu pohľadávku - teda ešte neschválený a neposkytnutý úver.

Obhajoba poukazuje na skutočnosť, že pri uzatvorení záložnej zmluvy sa tu jedná o občianskoprávny úkon - § 34, § 151a, § 151b ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka. Preto skutok obžalovaného B. nenaplnia znaky žiadneho trestného činu. Ani v prípade neplatne urobeného občianskoprávneho úkonu, tu nezakladá automaticky jeho trestnosť. Obhajoba v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že obžalovaný B. záložnú zmluvu uzavrel platne a právne perfektným spôsobom.

/záložné právo bolo vložené do KN a bolo vykonateľné - vid'. judikatúra R. č.: 63/2007/.

Ak bolo takto vložené záložné právo následne v roku 2011 zrušené v civilnom konaní, obhajoba poznamenáva, že trestný súd nie je takýmto rozhodnutím civilného súdu nijako viazaný. Dokonca, samotné zrušenie záložného práva sa trestnej veci ani priamo netýka, nakoľko k nemu došlo až v roku 2011, ale ku skutku, ktorý je kladený obžalovanému B. za vinu došlo 02.12.2005! Ďalej, je tu z vyššie uvedeného zrejmé, že zriadenie tohto záložného práva nespôsobil poskytnutie úveru K.. Vznik a zánik záložného práva je výhradne občianskoprávnou vecou a patrí do kompetencie všeobecných súdov. Obhajoba preto nevidí dôvod, prečo sa vôbec trestné súdy touto otázkou zaoberali - navyše v neprospech obžalovaného B..

Ďalej, obhajoba poukazuje dovolaciemu súdu aj na obsah odvolania zo dňa 27.03.2023 a k nemu pripojených dôkazných listín - a tam uvedených odvolacích dôvodov, s ktorými sa odvolací súd riadne a zákonne nevysporiadal.“

Obvinený L.. L. B.Á. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, po vyslovení porušenia zákona, zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu a všetky rozhodnutia, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzali a prikázal, aby prvostupňový súd vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol a zároveň žiadal, aby ho súd oslobodil spod obžaloby v celom rozsahu.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka, ktorá uviedla:

„Po preštudovaní obsahu dovolania obvineného uvádzam, že obvinený na niekoľkých desiatkach strán rozsiahlo opisuje dôvody, pre ktoré má za to, že sú naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. e), písm. g), písm. i) Trestného poriadku, pričom opakuje svoje argumenty skôr uvedené v ním podanom odvolaní. S týmito argumentmi sa v uznesení o zamietnutí odvolania obvineného podrobne vysporiadal Krajský súd v Bratislave, ktorý vysvetlil, prečo konanie obvineného naplňa znaky skutkovej podstaty vyššie uvedeného trestného činu. Samotná skutočnosť, že sa obvinený nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi vo veci konajúcich súdov, nie je dôvodom na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia. V tomto smere poukazujem na vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutí oboch súdov.

Nad rámec toho k námietke premlčania uvádzam, že skutok bol posudzovaný podľa zákona účinného v čase spáchania skutku, ktorý bol pre obvineného priaznivejší. Na túto skutočnosť nemali vplyv ani posledné novely Trestného zákona. Otázkou premlčania sa súdy a prokuratúra zaoberali v súvislosti s každým rozhodovaním vo veci. K príslušnosti vo veci konajúcich súdov uvádzam, že vzhľadom na miesto spáchania skutku niet pochybností o príslušnosti bývalého Okresného súdu Bratislava I na konanie v prvom stupni a Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho. Z dostupných materiálov vyplýva, že konajúce senáty boli kreované v súlade so zákonnými požiadavkami a vo veci rozhodoval zákonný sudca určený v súlade so zákonom a rozvrhom práce. Zo spisu nevyplýva, že by bol vo veci činný policajt alebo prokurátor, u ktorého by existoval dôvod vylúčenia. Zákonnosť vykonaných dôkazov v konaní pred prvostupňovým súdom bola posúdená v odvolacom konaní, pričom neboli zistené žiadne procesné či hmotnoprávne pochybenia.“

Prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 392 Trestného poriadku dovolanie obvineného L.. L. B. zamietol.

Na vyjadrenie prokuratúry následne obvinený reagoval podaním z 1. decembra 2025 (datované 23. novembra 2025), v ktorom sumárne zopakoval dovolacie námietky a k tvrdeniam prokuratúry vo vyjadrení k podanému dovolaniu nad rámec uviedol, že:

„Obhajoba trvá na námietke premlčania. Trestná vec mala byť vyhodnotená OČTK ako premlčaná už v prípravnom konaní, tým skôr, že konanie obžalovaného B. - podpis záložnej zmluvy vôbec nie je možné označiť ako trestný čin. OČTK ani súdy sa otázkou premlčania vôbec nezaoberali - v spise nie je o tomto ani zmienky. Obhajoba má za to, že novela TZ sa týka aj premlčacej doby v prípade obžalovaného B..

K príslušnosti súdov obhajoba uvádza, že pri podpise záložnej zmluvy sa tu nejedná o trestný čin a preto trestné súdy tu vôbec neboli oprávnené v danej veci konať. Ak tu vzniklo podozrenie na prípadný priestupok, vec mala byť odstúpená na to príslušnému orgánu. O tomto malo byť rozhodnuté už v predprípravnom, resp. prípravnom konaní. Kreovanie senátu Krajského súdu v Bratislave bolo účelové a nezákonné /vid' dovolanie/. Na I. stupni rozhodoval samosudca. U vyšetrovatelky a prokurátorky

obhajoba namieta ich vysokú odbornú nespôsobilosť v oblasti finančnej kriminality, bankového a finančného práva, ako aj občianskeho práva. Obhajoba poukázala i na metodický pokyn bývalého generálneho prokurátora JUDr. Trnku na usmernenie prokurátorov, nakoľko dochádzalo pri vyšetrovaní trestného činu úverového podvodu ku početným nedôvodným trestným stíhaniam nevinných osôb!

Nezákonnosť vykonaných dôkazov 'usvedčujúcich' obžalovaného B. vychádza z toho, že tieto tvrdenia, svedectvá pochádzajú v prevažnej väčšine od osôb, ktoré vôbec neboli skutku prítomné. Hlavný svedok obžaloby - kajúcnik páchatel' K. nesvedčil vôbec - odmietol vypovedať. Podstatné listinné dôkazy - napr. všeobecné obchodné podmienky T. Z., a. s. a ich dôsledky voči osobe obžalovaného B. neboli vyhodnotené súdmi vôbec - lebo sú výslovne v prospech obžalovaného B.. Svedectvo, že zmluvy za banku tu podpisovala namiesto riaditeľky k tomu neoprávnená osoba /zrejme upratovačka/ je tu pre prokuratúru aj súdy vo veci nepodstatné. Dôkazy navrhované obhajobou súd nevykonali vôbec. O zákonnosti dokazovania tu nemôže byť ani reči, najmä ak sú svedectvá v rozpore s tým, čo ustanovuje zákon. Procesné a hmotnoprávne pochybenia súdov sú veľmi podrobne obhajobou uvedené v podanom dovolaní.

Skutkový stav teda nebol objektívne a riadne zistený. Napriek rozsiahlemu dokazovaniu /častokrát so skutkom nijako nesúvisiacich vecí/ sa tu nedospelo k relevantnému právnemu záveru v prospech obžalovaného B., pretože jednotlivé dôkazy v jednotlivostiach a celku neboli vyhodnotené v zmysle zásady 'in dubio pro reo' a zároveň poukazujeme na skutočnosť, že súd oprel svoj právny názor o nedôveryhodného svedka - kajúcnika N. K. /teda o svedka, ktorý ani nevypovedal/. Podľa ustálenej judikatúry EŠLP je neprípustné, aby súd ako prípustný dôkaz využil výpoveď kajúcnika a navyše nezohľadnil výpovede iných svedkov, najmä z banky, ktorí si poväčšine však už nič nepamätali a to ani v rámci konfrontácie. Ďalej, obhajoba poukazuje na to, že je neprípustné vypočúvať svedkov spôsobom, aby sa vyjadrovali čo si o obžalovanom a jeho konaní myslia. Môžu sa vyjadrovať iba o tom, čo videli, počuli, vnímali, podpisovali, čomu boli prítomní. Svedkovia tu nie sú na to, aby posudzovali konanie obžalovaného - nie sú ľudový tribunál.“

V závere vyjadrenia obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky neprihliadal na vyjadrenie Okresnej prokuratúry.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku) prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dôvody dovolania nie sú splnené.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktné obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci rozhodol nepríslušný súd.

Obvinený v spojitosti s uvedeným dovolacím dôvodom namietal, že k zmene právnej kvalifikácie skutku došlo až v rozsudku súdu, čím podľa jeho názoru došlo k zásahu do jeho procesných práv, ako aj k porušeniu pravidiel o príslušnosti súdu. Argumentoval pritom tým, že správna právna kvalifikácia skutku má význam aj pre posúdenie vecnej príslušnosti súdu a jej dodatočná zmena mala viesť k rozhodnutiu vo veci nepríslušným súdom.

Obvinený zároveň tvrdil, že trestné stíhanie je vedené pre konanie, ktoré nemá trestnoprávnu povahu. Obhajoba v tejto súvislosti vychádzala z názoru, že uzatvorenie záložnej zmluvy na zabezpečenie už poskytnutého úveru nemôže naplňať znaky trestného činu úverového podvodu, ani formy účasti na ňom, a preto považovala už samotné východisko trestného konania za nezákonné.

Obvinený ďalej namietal, že pri objektívnom a zákonom postupe orgánov činných v trestnom konaní, najmä prokuratúry, mal byť zvolený iný procesný postup, a to napríklad späťvzatie obžaloby, doplnenie vyšetrovania alebo odstúpenie veci, a nie postup smerujúci, podľa jeho vyjadrenia, k „dotlačaniu“ veci do odsudzujúceho rozhodnutia.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa týka situácie, keď meritórne rozhodnutie vydal súd, ktorý nie je vecne alebo miestne príslušný, vrátane prípadu, keď nebola zachovaná pôsobnosť medzi Špecializovaným trestným súdom a ostatnými trestnými súdmi.

Za daného kontextu je zrejmé, že tvrdenia obvineného nie sú spôsobilé založiť spomínaný dôvod dovolania. Predmetné námietky totiž v skutočnosti spočívajú v nesúhlase obvineného s právnym posúdením skutku, ako aj s procesným postupom orgánov činných v trestnom konaní a súdov nižších stupňov. Najvyšší súd sa im preto bude venovať nižšie pod dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Bez akýchkoľvek pochybností však možno uviesť, že Okresný súd Bratislava I, ako aj Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací boli vecne a miestne príslušné súdy na rozhodovanie.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že v trestnej veci obvineného nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak súd rozhodol v nezákonom zložení.

Tento dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať ak vo veci rozhodol súd, teda či už senát alebo samosudca, v nezákonom zložení. Nezákonným zložením súdu je preto predovšetkým potrebné rozumieť situáciu, kedy vo veci konal a rozhodoval súd v rozpore s § 237 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý upravuje prípady, kedy vo veci koná a rozhoduje samosudca, kedy sudca pre prípravné konanie a kedy senát. Najčastejším pochybením v praxi býva rozhodovanie veci samosudcom aj napriek tomu, že zákon zveruje takýto prípad na rozhodnutie senátu, prípadne rozhodovanie senátu v nezákonom zložení.

Dovolací dôvod upravený v písmene b) má zároveň špecifické postavenie s ohľadom na to, že jeho základom je čl. 48 ústavy, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Špecifické v intenciách tohto dovolacieho dôvodu je tiež, že ak dovolateľ oprie svoje dovolanie aj o ďalší dovolací dôvod, pričom príde k preukázaniu skutočnosti, že vo veci konal a rozhodoval súd v nezákonom zložení, ostatné dovolacie dôvody uvedené v dovolaní sa stávajú bezpredmetnými, pretože sa vzťahujú k rozhodnutiu nezákonného sudcu.

Zároveň ale uvedený dôvod nebude naplnený, ak vec prerokoval a rozhodol iný než rozvrhom práce súdu určený sudca za predpokladu, že bol dodržaný zákonný postup podľa § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch (uznesenie NS SR z 13. februára 2013, sp. zn. 3Tdo/3/2013).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku obvinený namietal, že odvolací Krajský súd v Bratislave pojednával v nezákonnom zložení. Konkrétne namietal, že verejné zasadnutie malo byť len „teatrálne“, rozhodnutie malo byť „už vopred“ a obhajoba nemala dostať reálny priestor, čím sa s odvolaním naložilo „formálne“ a v nezákonnom procesnom režime. V nadväznosti na uvedené obvinený ďalej namietal, že odvolací súd nerešpektoval postup ustanovený v § 256 ods. 3 a 4 Trestného poriadku, keď pripustil účasť spoločnosti M. s. r. o. v postavení poškodeného. Tento subjekt obvinený označil za „špekulanta s pohľadávkou zo zlyhaných úverov“, pričom jeho účasť v odvolacom konaní považoval za dôkaz účelovosti a procesnej deformácie odvolacieho konania.

Najvyšší súd však konštatuje, že okresný aj krajský súd rozhodli v trestnej veci obvineného v zákonnom zložení. Po prezretí relevantnej časti predloženého spisu nemožno konštatovať existenciu niektorej z okolností podmieňujúcich naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. To znamená, že tak okresný ako ani krajský súd nerozhodli v inom personálnom obsadení (§ 2 ods. 16 Trestného poriadku), než v ktorom mali v zmysle zákona rozhodnúť (napr. vo vzťahu senát - samosudca; viď § 237 ods. 3 Trestného poriadku), resp. rozhodovanie, ktorému predchádzalo pridelenie veci, nebolo spojené s porušením pravidiel podľa zákona, resp. rozvrhu práce príslušných súdov.

Argumentácia obvineného je založená na jeho subjektívnom hodnotení priebehu verejného zasadnutia, na presvedčení o údajnej prílišnej formálnosti odvolacieho konania a na tvrdení o vopred dohodnutom rozhodnutí odvolacieho súdu. Takto formulované výhrady však smerujú proti procesnému postupu súdu a proti spôsobu vykonania odvolacieho konania, nie proti zákonnému zloženiu súdu v zmysle § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Rovnako ani námietka obvineného týkajúca sa pripustenia účasti spoločnosti M. s. r. o. v odvolacom konaní nemá súvis s otázkou zákonného zloženia súdu, keďže ide o výhradu voči procesnému rozhodnutiu súdu o účasti subjektu v konaní, nie o námietku smerujúcu k obsadeniu senátu alebo k osobe rozhodujúcich sudcov.

S poukazom na uvedené najvyšší súd vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku uzatvára, že jeho naplnenie nemohol konštatovať.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Jednou zo základných zásad trestného konania je zásada práva na obhajobu, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Tento dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať len vtedy, ak právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom.

Zásada „práva na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie

svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo nevyplýva len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby podliehajúce všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

V úzkej spojitosti s právom na obhajobu treba vnímať právo strany na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo strany na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňujúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojoľný), nepriehľadný, a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Napriek nespornému významu vyššie rozvedeného práva strany trestného konania na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Van Hurk v. Holandsko, resp. Ruiz Torija v. Španielsko). Podstatnou je v tejto súvislosti povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze v. Gruzínsko) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne vid' napr. Van Hurk v. Holandsko). Na podklade takéhoto postupu súdu je potom možné posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé. Mlčanie odvolacieho súdu ohľadom zákonnosti odmietnutia vykonania dôkazov navrhnutých obvineným odporuje myšlienke spravodlivého procesu (Krasulya v. Rusko).

Dovolací súd nemôže skúmať hodnotenie dôkazov ako ani „kvalitatívnu správnosť“ úvah súdov nižších stupňov vo vzťahu k dostatočnosti dôkazného podkladu pre nimi vnímané zistenie skutkového stavu v miere spoľahlivej a obsahovo spôsobilej pre rozhodnutie vo veci samej. Dovolací súd rovnako nemôže (výnimku predstavuje procesná situácia, ak je dovolateľom minister spravodlivosti; § 371 ods. 3 Trestného poriadku) skúmať a meniť správnosť a úplnosť skutku zisteného práve na podklade už skôr vykonaného hodnotenia dôkazov, ktoré sa realizuje v konaní pred súdmi nižšej inštancie.

Nemožno sa účinne domáhať naplnenia dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v prípade, ak súdom ustálený obsah a rozsah vlastnej úvahy o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a hodnotenia z nich získaných výsledkov (tzn. hodnotenia dôkazov) na podklade § 2 ods. 10, resp. ods. 12 Trestného poriadku nevyhovuje predstavám dovolateľa. Ak by totiž záver orgánu

činného v trestnom konaní alebo súdu vykonaný v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a tak by predstavoval spôsobilý podklad pre dovolací prieskum zo strany najvyššieho súdu (konajúceho v zmysle „iniciačného“ procesného úkonu obvineného ako osoby oprávnenej podať dovolanie v zmysle skôr citovaných ustanovení Trestného poriadku), takýto výklad by odporoval principiálnej viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku treba súčasne chápať aj ako základné interpretačné a napokon i kvalitatívne kritérium pre dovolanie podané niektorou zo strán pôvodného konania - tzv. základného konania predchádzajúcemu podaniu dovolania (§ 369 ods. 2 v spojení s ods. 5 Trestného poriadku). Vyjadruje totiž základné argumentačné pravidlá konania pred dovolacím súdom, ktorých spoločným menovateľom je zákonom a stabilnou judikatúrou ustálený účel takto intencne vymedzeného dovolacieho konania: spravdla výsostné posudzovanie právnych otázok naproti prieskumu skutkových zistení realizovaných skôr vo veci konajúcimi a rozhodujúcimi súdmi. Uvedené je vyjadrením limitácie dovolacieho súdu správnosťou a úplnosťou zistenia skutkového stavu skôr vo veci konajúcimi súdmi, a tak pretavením princípu, že správnosť a úplnosť zisteného skutku je doménou základného konania, do ktorej môže dovolací súd zasahovať len výnimočne, a to len vtedy ak dovolanie podá minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného.

S tým plne korešponduje záver, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Najvyšší súd sumarizuje:

V prípade dovolania podaného obvineným nemožno opätovne (nakoľko za týmto účelom je obvinenému poskytnutý dostatočne široký priestor v konaní o riadnom opravnom prostriedku - odvolaní) namietať proti skutkovým zisteniam súdov - ktoré sú založené práve na výsledkoch vykonaného dokazovania v rozsahu, ktorý súd považoval za dostatočný - prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. V dovolacom konaní nemožno účinne namietať zvolené, resp. použité dôkazné prostriedky a na ich podklade vykonané hodnotenie dôkazov v intenciách § 2 ods. 10, resp. ods. 12 Trestného poriadku, ak takéto „finálne“ hodnotenie v konečnom dôsledku nevyhovuje predstavám obvineného. Tento kruh viazanosti správnosťou a úplnosťou zisteného skutku sa v tomto kroku uzatvára - práve s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku.

Z obsahu dovolania vyplýva, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený namietať porušenie práva na obhajobu v dôsledku postupu súdov, ktorý podľa jeho názoru prebiehal v súčinnosti s prokuratúrou. V tejto súvislosti obvinený naznačoval, že písomné vyhotovenie uznesenia odvolacieho súdu mohlo byť vypracované mimo senátu. Zároveň tvrdil, že rozsah jeho obhajobných práv bol neprimerane obmedzený a že konanie ako celok vykazovalo znaky inkvizitného konania, v rámci ktorého bola podľa jeho názoru dôkazná povinnosť fakticky prenesená na obvineného. Uvedené sa podľa obvineného konkrétne prejavilo v nesprávnom právnom názore súdov, podľa ktorého malo byť zabezpečenie úveru podmienkou jeho poskytnutia. Tento právny názor sa obvinený podľa jeho tvrdenia opakovane snažil vyvrátiť, avšak bez toho, aby mu bol poskytnutý reálny priestor na riadne uplatnenie argumentácie. Zároveň poukazoval na nevykonanie ďalších ním navrhovaných dôkazov, ktoré mali byť vykonané aby sa preverilo, či K. nebol „riadený“ z vnútra banky a aký bol reálny mechanizmus škody. Tvrdí, že OČTK ani súd to riadne neskúmali, hoci to bolo zásadné. Ďalej obvinený tvrdil, že aj úverová aj záložná zmluva mali byť za banku podpísované

neoprávnenými osobami, čo by smerovalo k neplatnosti, no sudy to bagatelizovali a taktiež poukazoval na okolnosti týkajúce sa toho, ako mal K. mal vybrať prostriedky určené na splácanie, čo malo podľa jeho názoru význam pre posúdenie motívu a vzniku škody, pričom tvrdil, že tieto skutočnosti neboli súdmi riadne preskúmané.

K tomu najvyšší súd uvádza, že zo spisového materiálu vyplýva, že sudy sa návrhom strán na dokazovanie riadne venovali, pred vyhlásením dokazovania za skončené strany nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania (č. l. 1015), ako aj to, že zo spisu nevyplyvajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavy obvineného o inkvizičnom charaktere konania. Premisa, že zabezpečenie úveru malo byť podmienkou jeho poskytnutia, predstavuje otázku hodnotenia dôkazov, ktorá neprináleží najvyššiemu súdu. Zo spisového materiálu však vyplýva, že v zmysle zmluvy o hypotekárnom úvere išlo o obligatórny záväzok takéto zabezpečenie poskytnúť. Skutočnosť, že uvedené bolo podmienkou hypotekárneho úveru, a teda, že obvinený vystupoval ako pomocník umocňuje aj to, že tieto zmluvy boli uzatvorené bezprostredne za sebou, ako to potvrdil aj obvinený na str. 32 dovolania. Obvinený v dovolaní aj sám priznal, že spolu s K. mali predbežnú dohodu v tom zmysle, že „pokiaľ si K. úver vybaví = bude mu poskytnutý, B.Á. mu poskytne zabezpečenie takto poskytnutého úveru.“ Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že obvinený sa vopred dohodol na tomto postupe, čo potvrdzuje jeho postavenie ako pomocníka pri trestnom čine úverového podvodu. Navyše, z hľadiska objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu sa pre trestnú zodpovednosť nevyžaduje, že pomoc na spáchanie trestného činu musí byť taká, aby umožnila jeho spáchanie, postačuje, keď jeho spáchanie uľahčí.

Ďalej obvinený namietal aj skutočnosť, že na poslednom hlavnom pojednávaní nebola zmena právnej kvalifikácie skutku oznámená ani avizovaná, pričom obhajoba sa o tejto zmene dozvedela až z písomného vyhotovenia rozsudku. Podľa názoru obvineného takýmto postupom došlo k znemožneniu účinnej obhajoby.

K tomu najvyšší súd uvádza:

Podľa § 278 ods. 1 Trestného poriadku súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

Podľa § 278 ods. 3 Trestného poriadku súd nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe.

Podľa § 284 ods. 2 Trestného poriadku uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, ak obžalovaného na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornil skôr, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Ak o to obžalovaný alebo jeho obhajca požiadajú, treba mu poskytnúť znova lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť najmenej o päť pracovných dní.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že povinnosť upozorniť obvineného sa viaže iba na prísnejšie právne posúdenie skutku, pričom súd nie je viazaný právnym posúdením skutku uvedeným v obžalobe. Ak súd dospeje k právnemu posúdeniu priaznivejšiemu pre obvineného, takýto postup nie je potrebný. V posudzovanej veci bolo právne posúdenie obvineného v rozsudku ako pomocníka oproti pôvodnému označeniu spolupáchateľa priaznivejšie, a preto argumentácia obvineného o zásahu do práva na obhajobu je nedôvodná.

Napokon obvinený namietal, že na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu neboli obhajcovia ani obvinenému poskytnuté procesné možnosti na prednesenie záverečných rečí. Na podporu týchto tvrdení poukazoval na zvukový záznam z verejného zasadnutia a priebeh konania charakterizoval ako „teatrálny“ a vopred rozhodnutý.

K tomu najvyšší súd zdôrazňuje, že pre plynulý a riadny priebeh verejného zasadnutia (najmä v odvolacom a sťažnostnom konaní) si je nutné osvojiť nasledujúce základné pravidlo: konečný návrh nie je záverečnou rečou, nie je posledným slovom a napokon nie je ani žiadnym dôkazným prostriedkom.

„Konečný návrh“ treba chápať tak, že predstavuje záverečné stanovisko osoby oprávnenej takýto návrh predniesť, ktorá je k jeho prednesu vyzvaná predsedom senátu formou udelenia slova na predmet verejného zasadnutia. Inými slovami povedané, s istou dávkou zjednodušenia má konečný návrh spočívať v tom, ako si oprávnená osoba predstavuje pre ňu priaznivé rozhodnutie súdu o predmete verejného zasadnutia.

Zo zápisnice z verejného zasadnutia z 25. júla 2024 (č. l. 1096) vyplýva, že predseda senátu vyzval obhajcu, aby predniesol konečný návrh. Po jeho návrhu dostal priestor aj obvinený, ktorý sa mohol bez prerušenia vyjadriť a predniesť všetko, čo považoval za potrebné. Na základe uvedeného najvyšší súd konštatuje, že postup odvolacieho súdu bol v tomto prípade plne v súlade so zákonom.

Preto najvyšší súd vyhodnotil argumentáciu obvineného vzťahujúcu sa k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Predmetný dôvod dovolania predpokladá konanie alebo rozhodovanie vylúčenej osoby, ktorá je zároveň z procesného hľadiska nositeľom postavenia orgánu činného v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku), sudcu alebo prísediaceho. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku možno preto vzťahovať na konanie a rozhodovanie vylúčenej osoby v procesnom postavení orgánu činného v trestnom konaní, sudcu alebo prísediaceho. Inými slovami povedané, pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu sa vyžaduje splnenie podmienky, že vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý bol vylúčený (k dôvodom vylúčenia týchto osôb viď § 31, resp. § 32 Trestného poriadku), pričom o jeho vylúčení nebolo rozhodnuté.

V rámci dovolania obvinený namietal, že v prípravnom konaní došlo k zlyhaniu dozoru prokurátora v zmysle § 250 Trestného poriadku, resp. k svojvoľnému postupu pri vedení vyšetrovania a právnom posúdení skutku. Tvrdil, že dozorujúca prokurátorka (a v širšom zmysle OČTK), postupovali predpojato a v rozpore so zákonom, pričom sa podľa jeho názoru neriadili zákonom, ale „presvedčením“ a želaniami oznamovateľa (banky). Obvinený opisuje obžalobu ako zmätočnú, neodbornú a účelovo smerujúcu proti obžalovanému. Tvrdí, že výsledky vyšetrovania neodôvodňovali postavenie pred súd a že argumentácia obhajoby bola ignorovaná. V dovolaní sa zároveň objavuje tvrdenie, že trestné konanie bolo zneužitie na dosiahnutie výsledku v civilnom konaní (vytvorenie procesnej pozície voči B.). Aj túto skutočnosť obvinený uvádzal ako ďalší prejav predpojatosti a účelovosti postupu orgánov činných v trestnom konaní.

Najvyšší súd konštatuje, že takto formulovaná argumentácia zostáva v rovine všeobecných hodnotiacich tvrdení a nesmeruje k identifikácii konkrétneho zákonného dôvodu vylúčenia podľa Trestného poriadku. Obvinený netvrdí existenciu konkrétneho vzťahu dotknutej osoby k veci, k obvinenému alebo k inej procesnej strane, ktorý by zakladal jej povinné vylúčenie. Najvyšší súd zároveň poukazuje na to, že nesúhlas obvineného s procesným postupom orgánov činných v trestnom konaní, s obsahom obžaloby alebo s právnym posúdením skutku nemôže sám osebe zakladať dôvod vylúčenia orgánu činného v trestnom konaní v zmysle § 31 a nasl. Trestného poriadku, a teda ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

V prejednávanej veci nemožno zistiť právne - kvalifikačne významný, resp. objektívne existujúci, prípadne z obsahu predloženého spisu inak vyplývajúci signál o pochybnostiach ohľadne neustrannosti a nezaujatosti OČTK. Najvyšší súd preto uzatvára, že tvrdenia obvineného nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, keďže z ich obsahu nevyplýva, že by vo veci konala alebo rozhodovala osoba, ktorá mala byť zo zákona vylúčená z vykonávania úkonov

trestného konania.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere („solely or to a decisive extent“) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (Mariana Marinescu v. Rumunsko - rozsudok ESĽP z 2. februára 2010, Emen v. Turecko - rozsudok ESĽP z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší v. Holandsko - rozsudok ESĽP z 23. apríla 1997, Visser v. Holandsko - rozsudok ESĽP zo 14. februára 2002, Al-Khawaja a Tahery v. Spojené kráľovstvo - rozsudok ESĽP z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Rozhodovacia prax najvyššieho súdu vyústila do prijatia judikátu, podľa ktorého dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 24/2020-I.).

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a jeho zrkadlové znenie - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonal. Súdom nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale neskoro (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

V súhrne preto platí, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom, tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Povedané inými slovami, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený:

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd vykonal nezákonným spôsobom, tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd na hlavnom pojednávaní nevykonal, ale

prihliadal na ne,

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré síce boli získané zákonným spôsobom, ale nie sú procesne použiteľné na preukazovanie skutočností rozhodných pre rozhodnutie o vine obvineného.

V rámci dovolacieho konania môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný alebo rozhodujúci usvedčujúci dôkaz boli vykonané zákonným spôsobom. Ak následne najvyšší súd dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, nemôže ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy, ako ani ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Ďalej platí, že nesúlad so zákonom musí byť v súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku konštatovaný v tomu zodpovedajúcej intenzite vo vzťahu k dôkazu, na ktorom je rozhodnutie založené vo výlučnej alebo v rozhodujúcej miere. V prípade namietaných dôkazných prostriedkov musí ísť v rámci takto zúženého priestoru o chybu, ktorá by vo výlučnej alebo rozhodujúcej miere ovplyvnila samotnú podstatu a význam dôkazných prostriedkov. Takto je zároveň zachovaný princíp, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok možno úspešne podať len v prípade výskytu závažných chýb aplikácie hmotného alebo procesného práva.

Obvinený v podanom dovolaní namietal, že súdy selektovali dôkazy, opreli rozhodnutie o domnienky a nevykonali podstatné dôkazy obhajoby, čím je výsledok "nezákonný". Obvinený tvrdil, že súd nehodnotil dôkazy nezávisle podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ale spoliehal sa na postup prokuratúry a bral do úvahy len tvrdenia obžaloby (vrátane domnienok o motívoch), kým dôkazy obhajoby doslova vylúčil. Obvinený ďalej namietal nesprávne právne posúdenie otázky platnosti plnomocenstva, keď súdy dospeli k záveru o jeho zániku, čo obhajoba považovala za výsledok nesprávneho výkladu občianskoprávných predpisov.

K tvrdenému nevykonaniu navrhovaných dôkazov sa už najvyšší súd vyjadroval vyššie v tomto uznesení. V súvislosti s otázkou platnosti plnomocenstva a tvrdením obvineného, že trestný súd nie je viazaný rozhodnutím civilného súdu o zrušení záložného práva najvyšší súd uvádza, že jeho tvrdenia nie sú správne. Účinky zrušenia záložného práva v dôsledku neplatnosti plnomocenstva nastávajú ex tunc, teda od počiatku. K tomu najvyšší súd opakuje, že obvineným subjektívne hodnotenie dôkazov neznamená, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Na základe vyššie uvedených skutočností dospel najvyšší súd k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, a preto nemôže ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy, ako ani ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Z uvedeného vyplýva, že v trestnej veci obvineného nemožno dospieť k záveru o naplnení dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a preto aj v tejto časti dovolaciu argumentáciu obvineného najvyšší súd odmietol ako nedôvodnú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete

výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Ustálenie záveru o naplnení, či nenaplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu vždy podlieha rozboru dôkaznej situácie a okolností prípadu, pričom postup podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku (čo je tak isto kategória procesného práva) ukladá povinnosť dokazovať v trestnom konaní najmä:

- a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu,
- b) kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok,
- c) závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania,
- d) osobné pomery páchatel'a v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia,
- e) následok a výšku škody spôsobenú trestným činom,
- f) výnosy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu,
- g) majetkové pomery na účely odňatia výnosov z trestnej činnosti.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod..

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Bezprostredným následkom uplatnenia nesprávnych dovolacích námietok je to, že podané dovolanie je v prevažnej časti len ďalším odvolaním a formulovaním obhajobných tvrdení, s ktorými sa tomu zodpovedajúcim spôsobom vysporiadali riadne a adekvátne už súd prvého stupňa v spojení s odvolacím súdom. Tým je súčasne vylúčená akákoľvek polemika viažuca sa k údajnej nepreskúmateľnosti alebo arbitrárnosti dovolaním napadnutého rozsudku [viď úvahy najvyššieho súdu viažuce sa k obvinenou uplatnenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku].

V súvislosti s týmto dovolacím dôvodom obvinený namietal nesprávne právne posúdenie skutku. Tvrdil, že sa nijakým spôsobom nepodieľal na žiadosti o úver ani na jeho schvaľovaní a že úverovú zmluvu uzatváral výlučne K., zatiaľ čo on sám uzatvoril záložnú zmluvu až následne, a to na zabezpečenie už

schváleného, resp. poskytnutého úveru. Z tohto dôvodu obvinený popieral existenciu spoločného konania a namietal, že mu bolo neprípustne „pripísané“ konanie inej osoby. Obvinený ďalej tvrdil, že orgány činné v trestnom konaní a súdy nesprávne stotožnili pojmy poskytnutie úveru a čerpanie úveru, pričom podľa jeho názoru jeho konanie mohlo súvisieť nanajvýš s čerpaním už poskytnutého úveru, nie s jeho poskytnutím. Obvinený zároveň opakovane zdôrazňoval akcesorickú povahu záložného práva, z ktorej vyvodzoval, že zabezpečenie záväzku vzniká až ako následok existujúcej pohľadávky, a preto je právne neudržateľné považovať uzatvorenie záložnej zmluvy za podmienku poskytnutia úveru. Tento záver označil za základný právny omyl, na ktorom má podľa jeho názoru spočívať jeho odsúdenie. Napokon obvinený namietal, že bankové pracovníčky mali vedomosť o smrti splnomocniteľky, resp. že o tejto skutočnosti boli informované, pričom poukazoval aj na zákonnú povinnosť katastrálneho orgánu skúmať platnosť plnomocenstva. Z uvedeného vyvodzoval, že banku nemohol uviesť do omylu.

Najvyšší súd konštatuje, že argumentácia obvineného sa v prevažnej miere sústreďuje na hodnotenie dôkazov, ktoré predstavuje jeho subjektívne hodnotiace úvahy, k čomu sa najvyšší súd už podrobne vyjadril v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto uznesenia.

Na základe vyššie prijatého záveru o naplnení všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu, je pre dovolací súd v zmysle uvedeného kľúčovým skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal trestný čin tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, následne potvrdeného rozhodnutím odvolacieho súdu. Tam opísanému skutkovému stavu plne zodpovedá aj právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného L. B. ako trestného činu úverového podvodu vo forme účasti ako pomocník podľa § 10 ods. 1 písm. c), § 250a ods. 1, ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaných ustanovení odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Preto, rešpektujúc zákaz skúmania a menenia zisteného skutku vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku, najvyšší súd uzatvára, že námietky obvineného a s tým súvisiaca argumentácia nenaplnia ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani žiadny iný).

Obvinený v dovolaní taktiež tvrdil, že:

„1/ uznesenie Krajského súdu v Bratislave o odvolaní obžalovaného L. B. evidentne spadá pod novelu TZ - zákon č. 40/2024 Z. z., a to aj v kontexte s príslušným nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky,

2/ na základe tejto skutočnosti malo byť rozhodnuté o zastavení trestného konania preto, že zmena taxametra trestných sadziieb bola zákonom č. 40/2024 Z. z. zásadným spôsobom zmenená,

3/ obžalovaný B.Á. bol súdený za zločin, pričom novela TZ - zákon č. 40/2024 Z. z. nepozná inštitút zločinu - a preto nepozná ani trestnú sadzbu,

4/ nakoľko obžalovaný B. nie je možné právne kvalifikovať za zločinca a jeho skutok môže byť posudzovaný iba ako prečin, je tu podľa obhajoby v tejto súvislosti namiesto námietka premlčania, t. j. obžalovaný B. nemôže byť v tejto veci trestne stíhaný, /§ 9 ods. 1 písm. a) TP, Jud: R64/1965/

5/ obhajoba poukazuje aj na to, že uznesenie o vznesení obvinenia evidentne nastalo až v r. 2012, teda uplynutí lehoty 5 rokov od skutku /skutok z 02.12.2005/. Obhajoba poukazuje nato, že OČTK, prvostupňový súd a ani odvolací sa otázkou, či tu trestné stíhanie nie je už premlčané sa vôbec nezaoberali. /viď ust. § 67 ods. 1 písm. d) TP - zákona č. 140/1961 Zb./“

Najvyšší súd posúdil uvedenú argumentáciu z hľadiska jej obsahu a podriadil ju pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu doplnia nasledovné:

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Obvinený naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku odvodzuje z novely Trestného zákona č. 40/2024 Z. z., pričom tvrdí, že jeho trestné stíhanie je premlčané z dôvodu, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané až v roku 2012, teda po uplynutí viac ako piatich rokov od spáchania skutku. Tieto tvrdenia obvineného sú však nesprávne.

Najvyšší súd konštatuje, že zákon č. 40/2024 Z. z. sa na trestnú vec obvineného nevzťahuje. Skutok bol správne posudzovaný podľa právnej úpravy účinnej v čase jeho spáchania, ktorá bola pre obvineného priaznivejšia. Podľa tejto právnej úpravy bolo za posudzovaný trestný čin možné uložiť trest odňatia slobody v trestnej sadzbe od dvoch do ôsmich rokov. Za tohto právneho stavu sa premlčacia doba spravuje ustanovením § 67 ods. 1 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., podľa ktorého trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je desať rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody viac ako päť rokov. Keďže v posudzovanom prípade bola horná hranica trestnej sadzby vyššia ako päť rokov, trestné stíhanie obvineného v čase vznesenia obvinenia premlčané nebolo.

Na tomto mieste najvyšší súd uvádza:

Nepripustnosť trestného stíhania upravuje § 9 Trestného poriadku:

(1) Trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené,

a) ak je trestné stíhanie premlčané,

b) ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,

c) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,

d) proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho,

e) ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienčne zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmieri a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,

f) ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný alebo bol vzatý späť, alebo

g) ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

(2) V trestnom stíhaní sudcu pre trestný čin ohýbania práva podľa § 326a Trestného zákona nemožno pokračovať a musí byť zastavené, ak Súdna rada Slovenskej republiky vysloví nesúhlas s trestným stíhaním sudcu pre tento trestný čin.

(3) Ak sa týka dôvod uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 len niektorého

z čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, nebráni to, aby sa vo zvyšnej časti takého činu viedlo trestné stíhanie.

(4) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a), sa však pokračuje, ak vyhlási obvinený do troch dní odvtedy, čo mu bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania oznámené, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že v trestnej veci obvineného nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v trestnej veci obvinenej nemožno konštatovať naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.